

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

18 de març de 2016

**institut
infància**

Ajuntament de Barcelona
Diputació de Barcelona
Universitat de Barcelona
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat Oberta de Catalunya

Baròmetre de la infància i les famílies a Bcn

Enquesta per conèixer com viuen les 139.293 famílies amb fills menors de 16 anys a la ciutat (211.819 infants)

- Formula interrogants rellevants sobre condicions de vida materials i relacionals
- Assenyala els factors de vulnerabilitat econòmica de les famílies amb infants
- Agrupa les llars en tres estrats segons la renda familiar disponible mitjana a cada un dels 73 barris per mirar més enllà de la mitjana de ciutat

Però...

- Limitacions per conèixer alguns àmbits (¿és l'enquesta la millor eina?)
- Centrat només en la llar sense incloure altres contextos importants dels infants: escola, comunitat, barri, ciutat
- Manca incorporar punts de vista i percepcions dels infants i adolescents

En 1 de cada 5 famílies de Barcelona hi ha infants.

Què ens diu el baròmetre sobre com viuen?

condicions de vida
materials

- 1 Hi ha desigualtats de renda i situacions de privació molt importants entre les famílies amb infants de Barcelona.
- 2 Hi ha dos factors clau de fragilitat econòmica: precarietat i cost excessiu de l'habitatge.
- 3 Hi ha dues condicions en les que cristal·litzen els factors de risc per als infants: l'origen dels pares i mares i la monomarentalitat (13%).

condicions de vida
relacionals

- 4 Hi ha desiguals oportunitats molt marcades a l'hora de gaudir de sortides i colònies escolars, activitats extraescolars, vacances fora de casa o espais de trobada amb amics i amigues.
- 5 El clima familiar i la comunicació no està tan condicionat per la desigualtat de renda com altres variables i és un espai d'oportunitat.

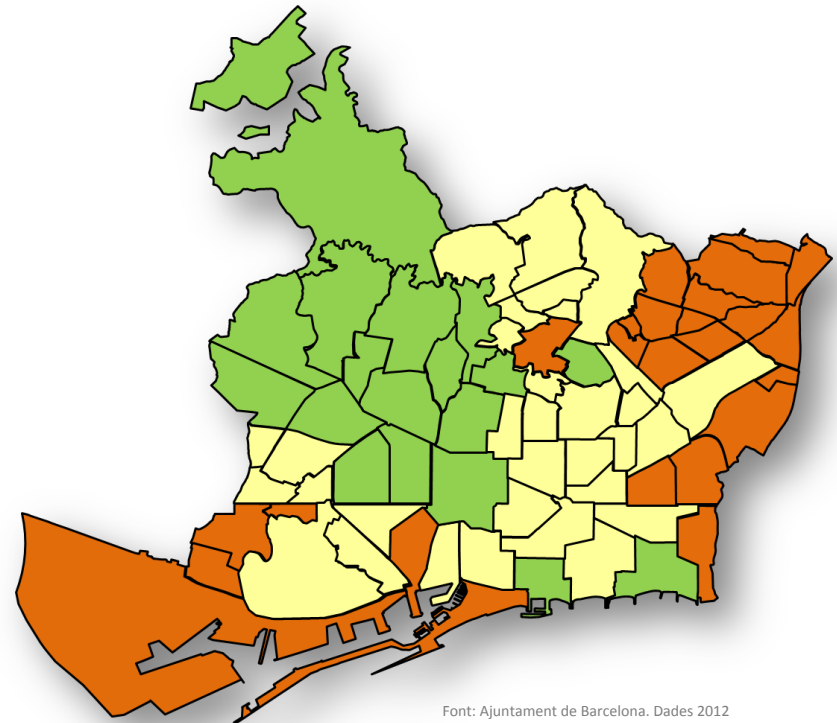
Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions materials - RENDA

- Hi ha **desigualtats de renda molt importants a la ciutat**: el 10% de les famílies més pobres tenen 14 vegades menys renda que el 10% més riques.

RDF 2012		
Estrat 1 (Baix)		37,5 - 69,7
Estrat 2 (Mig)		71,3 - 99,7
Estrat 3 (Alt)		102,6 - 240,7

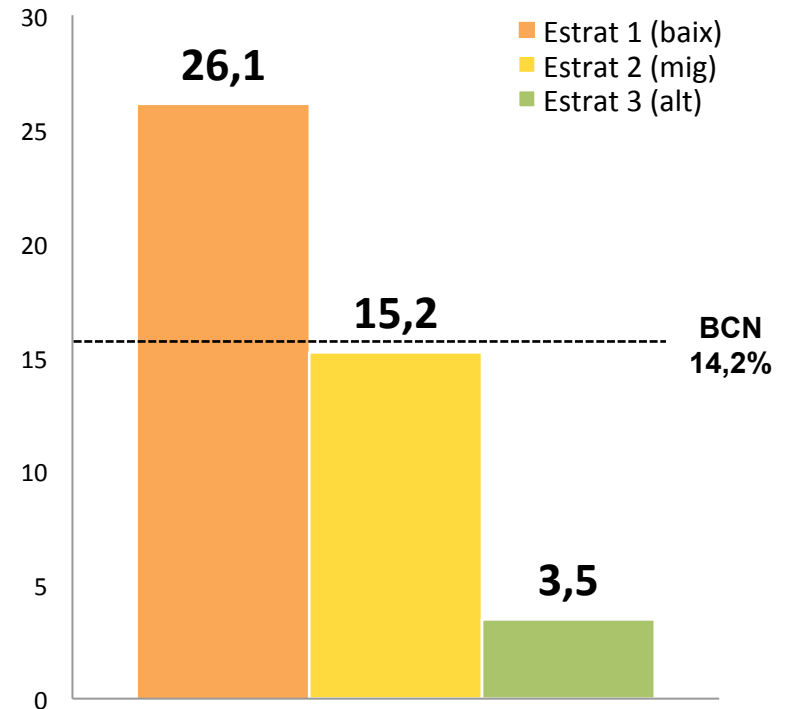
Distribució dels 73 barris en tres estrats en funció de la renda familiar disponible (dades 2012). L'Estrat 1 es correspon a les famílies amb rendes més baixes; l'Estrat 2 a les famílies amb rendes mitges i l'Estrat 3 a les famílies amb rendes més altes.

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions materials - PRIVACIONS

- La mitjana de **privació material** de les famílies amb infants a la ciutat és de 14,2% però la xifra amaga realitats molt desiguals segons estrats.

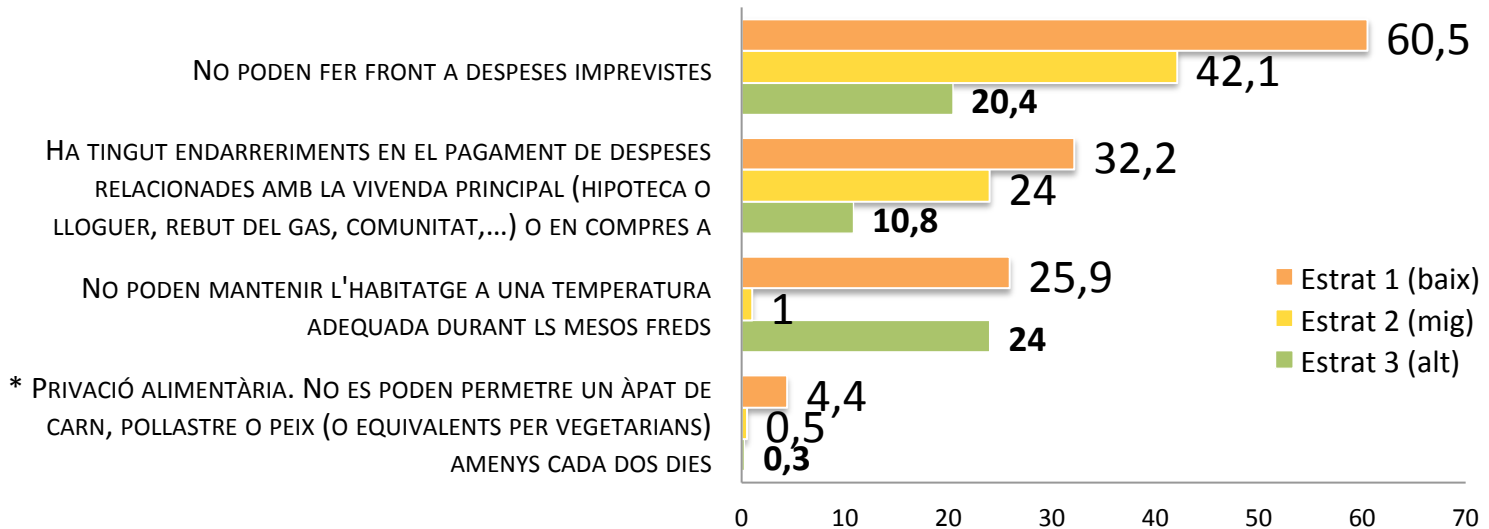

Font: Elaboració pròpia a partir del BIFAB-2014

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions materials - PRIVACIONS

- La **privació alimentària*** és **poc significativa** (estadísticament i en comparació amb altres carències) **però suposa un 1,4% a la ciutat, prop de 3.000 infants.**

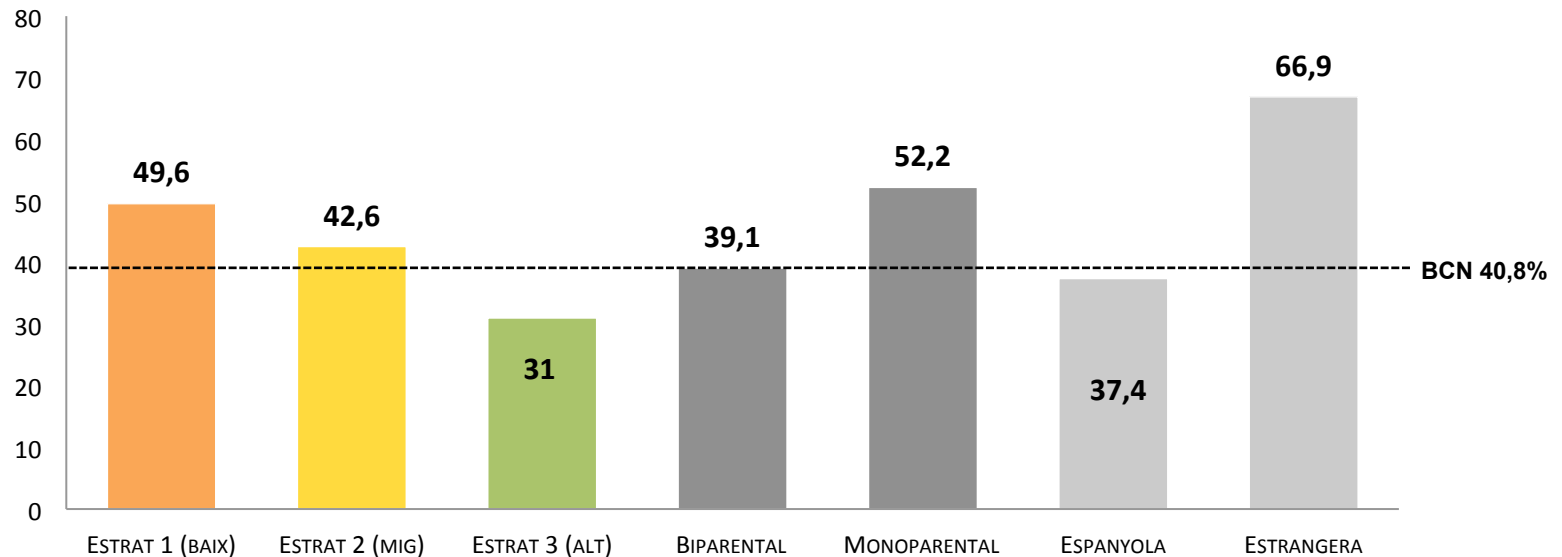

Font: Elaboració pròpia a partir del BIFAB-2014 i ECV

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions materials - HABITATGE

- Famílies que gasten en habitatge més del que Nacions Unides considera assequible (30% dels ingressos)

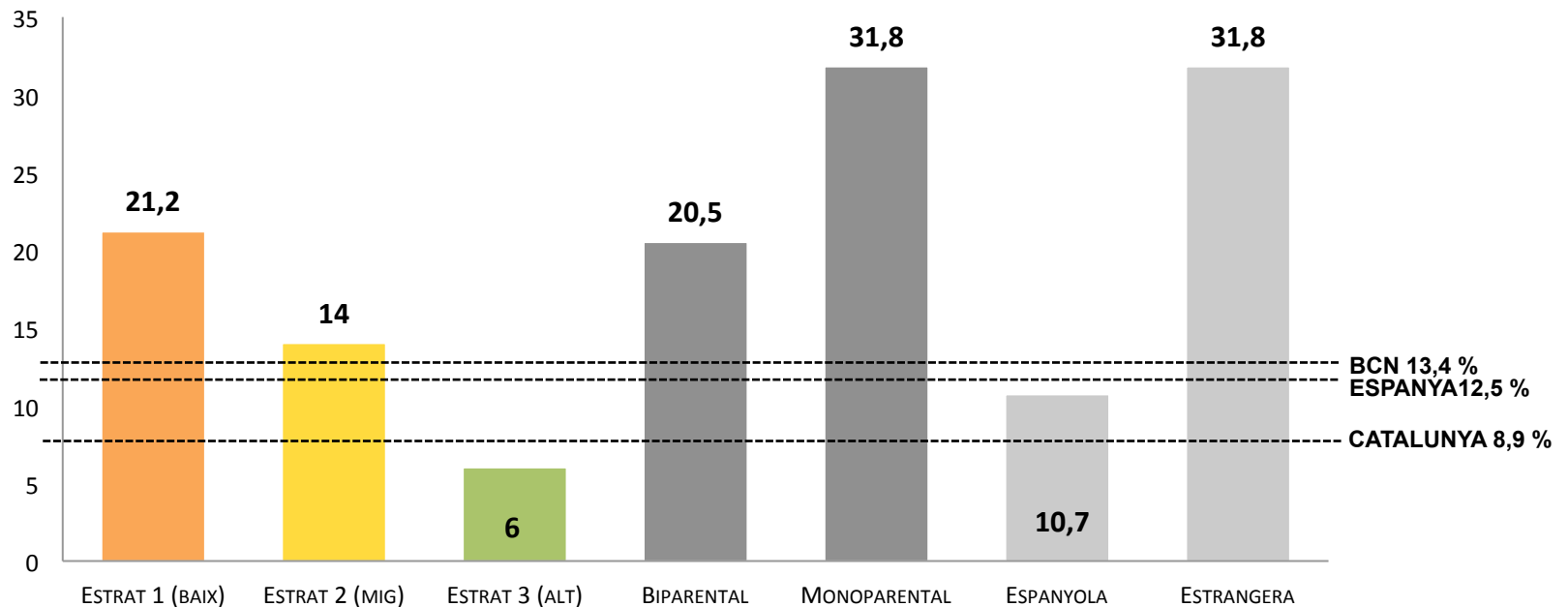

Font: Elaboració pròpia a partir del BIFAB-2014

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions materials - HABITATGE

- Famílies que s'han endarrerit en pagar l'habitatge en el darrer any.

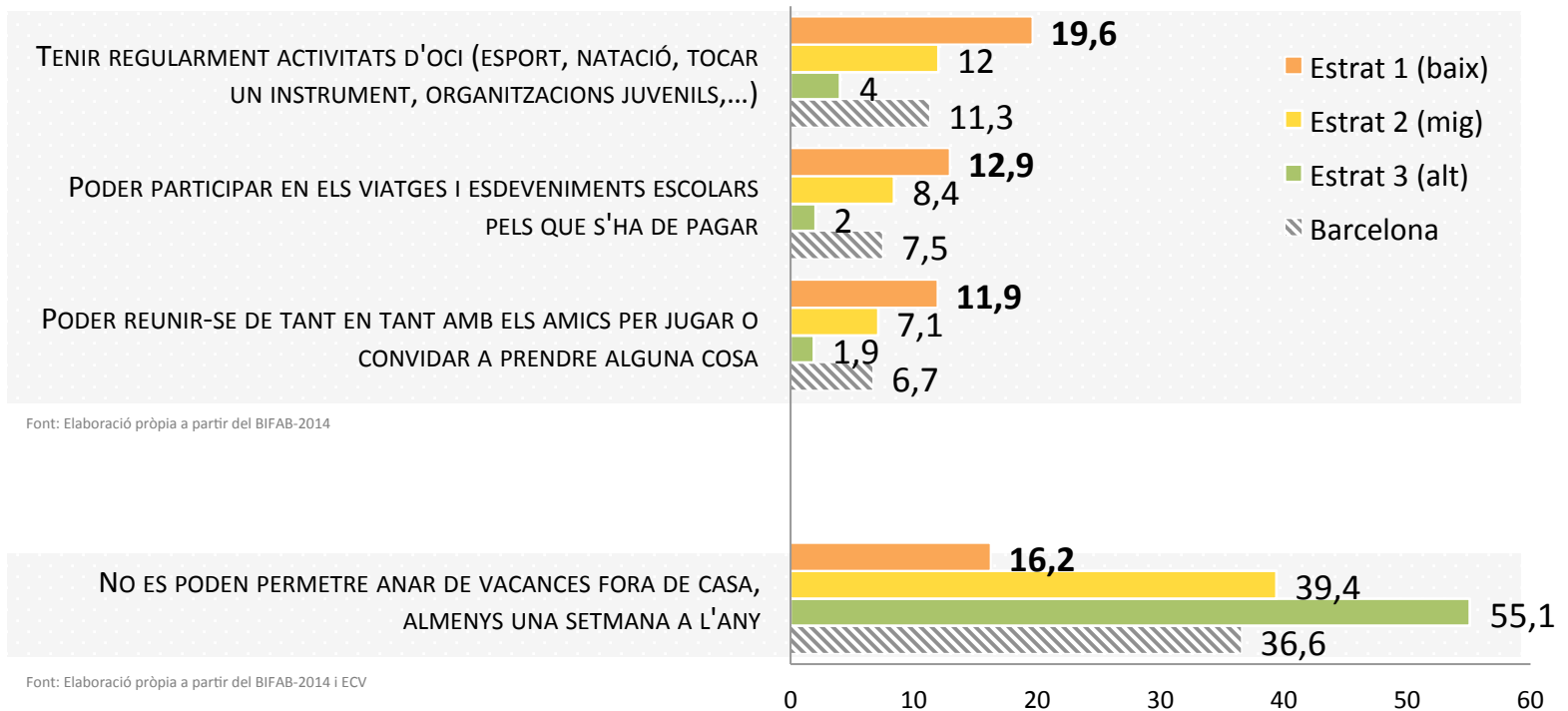

Font: Elaboració pròpia a partir del BIFAB-2014 i ECV

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions relacionals - ACCÉS

- Infants que no accedeixen dels següents ítems perquè les famílies no s'ho poden permetre

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions relacionals - CLIMA FAMILIAR

- El temps compartit en família és una variable menys condicionada per la renda.

Aquestes són activitats que fa algun adult a la llar amb els infants de 3 a 7 anys mínim un cop per setmana:

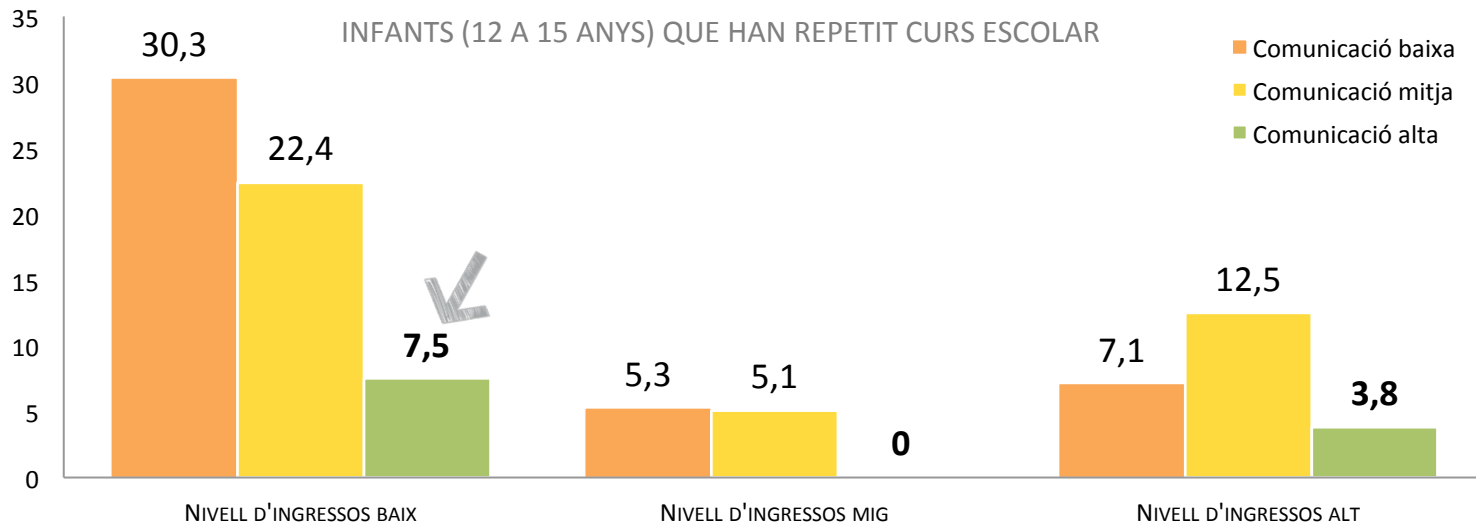
	NACIONALITAT		NIVELL MÀXIM D'ESTUDIS PARES			TIPUS DE FAMILIA		TERCILS D'INGRESSOS		
	Espanyola	Estrangera	Primaris	Secundaris	Terciaris	Biparental	Mono parental	Baix	Mig	Alt
LLEGIR O EXPLICAR CONTES	87,5	84,2	73,1	79,5	90,2	88,0	77,0	83,0	88,0	90,1
FER TREBALLS MANUALS	83,0	78,7	88,0	75,2	84,1	83,3	68,8	78,2	83,2	85,1
ENSENYAR LLETRES, PARAULES O NÚMEROS	91,3	90,7	92,3	87,9	92,2	91,8	85,4	85,5	92,1	92,5

Font: Elaboració pròpia a partir del BIFAB-2014

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Condicions relacionals - CLIMA FAMILIAR

- **Bons nivells de comunicació amb els fills** es demostren eficaços contra la repetició del curs escolar: entre les llars amb nivells de comunicació alts i amb independència del nivell de renda, els nivells de repetició no superen el 7,5%.
LA COMUNICACIÓ ENTRE PARES I FILLS ÉS UN ESPAI PER MITIGAR ELS EFECTES DE LES DESIGUALTATS SOCIALS.

Font: Elaboració pròpia a partir del BIFAB-2014

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

¿Quina lectura fem de les dades?

- 1 Mirem relats dels mitjans...
- 2 Quin imaginari social estem reforçant?
- 3 Repensar el relat: d'emergència social a un...

“ *paquet bàsic d'oportunitats vitals
per tots i cada un dels infants* ”

ESTUDI MUNICIPAL

La desigualtat a Barcelona s'acarnissa en l'alimentació infantil

► La falta de menjar i el fenomen de l'obesitat augmenten en barris pobres

TEMA DEL DIA

► Pàgines 2 a 4

Font: El Periódico de Catalunya 24/07/2015

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

4 REFLEXIONS. Infància al davant i al centre

- 1** No afavorir la igualtat d'oportunitats en la infància és poc intel·ligent, terriblement injust i una vulneració dels drets dels infants.
- 2** Compte amb focalitzar l'atenció només en l'emergència social. Cal repensar els serveis i les pràctiques per transitar de veure els infants com a *objectes a protegir* a considerar-los com a *subjectes amb drets i capacitats creixents*.
- 3** Hem d'escoltar els infants, les seves percepcions i interessos. Cal tenir-los en compte i prioritzar-los. Les pràctiques professionals que invisibilitzen infants i incapaciten les famílies són nocives.
- 4** No estem deixant les famílies massa soles i amb pocs suports en aquesta enorme tasca social? I, quan mirarem els fills i filles dels altres com "els nostres nanos"?

Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona

Fitxa tècnica

- **Tècnica d'investigació.** Entrevistes personals al domicili amb sistema CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*).
- **Àmbit geogràfic.** Barcelona ciutat.
- **Univers.** Famílies residents a BCN amb menors de 0 a 15 anys a la llar.
- **Número d'entrevistes.** 1.200 entrevistes.
- **Tipus de mostreig.** El disseny de la mostra ha seguit les següents característiques:
 - **Estratificació dels 73 barris** de la ciutat en 3 trams segons renda familiar disponible de cadascun.
 - **Afixació no proporcional** de les entrevistes entre els tres estrats, a raó de 400 entrevistes a cadascun.
 - **Selecció aleatòria** de 40 seccions censals a cada estrat per dur a terme 10 entrevistes a cadascuna d'elles.
- **Error de la mostra.** El marge d'error associat a 1.200 entrevistes distribuïdes d'aquesta manera és de +/- 3,0%, per un nivell de confiança del 95,5% i $p=q=0,5$.
- **Treball de camp.** Del 18 de juny al 31 de juliol i de l'1 al 6 de setembre de 2014.
- **Empresa treball de camp.** GESOP

institut infància

coneixement
polítiques locals
drets dels infants

 InstitutInfancia.cat

 @InsInfancia

 93 467 54 27

 Pg. de la Vall d'Hebron, 171
Campus Mundet (UB)
Edifici del Teatre
08035 Barcelona
